

PROTOKÓŁ POKONTROLNY

z zadania kontrolnego nr KW.0914-4/09 przeprowadzonego w Biurze Obsługi Jednostek Samorządowych od 7 do 16 października 2009 r. Kontroli dokonał podinspektor ds. kontroli wewnętrznej w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Dęba na podstawie upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Dęba nr KW.0914-4/09 oraz Programu kontroli nr KW.0910-07/BOJS/09 z 30 września 2009 r.

Tematem kontroli było wydatkowanie co najmniej 5% środków z budżetów następujących jednostek oświatowych: Gimnazjum Nr 1 w Nowej Dębie, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Nowej Dębie, Przedszkole Nr 1 w Nowej Dębie, Przedszkole Nr 5 w Nowej Dębie oraz Zespół Placówek Oświatowych w Nowej Dębie. Kontrolą miały być również objęte dochody osiągane przez wymienione jednostki w 2009 r. Celem zadania kontrolnego była kontrola legalności i celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków oraz prawidłowości pobierania i gromadzenia dochodów w kontrolowanych jednostkach. Ze względu na ograniczone ramy czasowe zadania kontrolnego w trakcie kontroli zrezygnowano z kontroli dochodów wymienionych jednostek. Kontrola dochodów będzie uwzględniona w kolejnych zadaniach kontrolnych.

Wyjaśnień udzielali:

1. Dyrektor Biura Obsługi Jednostek Samorządowych,
2. Główny Księgowy,
3. Specjalista ds. księgowości,
4. Specjalista ds. płac.
5. Specjalista ds. płac

I. Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych

Księgi rachunkowe placówek oświatowych objętych zadaniem kontrolnym prowadzone są poza ich siedzibą w wyspecjalizowanej jednostce budżetowej Biurze Obsługi Jednostek Samorządowych. Zgodnie z *uchwałą Nr X/63/99 Rady Miejskiej w Nowej Dębie z dnia 7 czerwca 1999 r. w sprawie utworzenia Biura Obsługi Jednostek Samorządowych w Nowej Dębie i nadania statutu* przedmiotem działania Biura jest prowadzenie spraw związanych z funkcjonowaniem oświaty, sportu i podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie zadań własnych gminy. W statucie Biura, wśród realizowanych zadań wymieniono zadania w zakresie prowadzenia spraw finansowych placówek oświatowych, a w szczególności:

- a) prowadzenie obsługi finansowo-księgowej jednostek objętych działaniem,
- b) sporządzanie sprawozdań, prowadzenia ewidencji w zakresie wydatków osobowych,
- c) opracowywanie planów dochodów i wydatków budżetowych, opracowywanie zbiorczych projektów, planów i analiz ekonomicznych oraz informacji w zakresie zadań oświaty i wychowania, sportu i rekreacji oraz zdrowia,
- d) sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem dyscypliny finansowo-budżetowej przez jednostki objęte zakresem działania.

Kompleksowe informacje na temat prowadzenia ksiąg rachunkowych i zasady rachunkowości zostały zapisane w *zarządzeniu Nr 2 Dyrektora Biura Obsługi Jednostek Samorządowych z dnia 1 stycznia 2009 r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości i ustalenia planu kont*. Zarządzenie to sporządzono zgodnie z treścią *art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości* (Dz. U. z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z późn. zm.). W treści zarządzenia opisano m. in.:

- a) określenie roku obrotowego,
- b) okresy sprawozdawcze,
- c) określono rodzaje prowadzonych ksiąg rachunkowych i zasady dokonywania w nich zapisów,
- d) prowadzenie ksiąg rachunkowych za pomocą programów komputerowych: *Finanse Optivum 08gr4j5d23lhSD Vulcan*, *Płace Optivum 68gr4j5d2ks99a Vulcan*, licencja nr 6784,
- e) zasady wyceny aktywów i pasywów w jednostce,
- f) ustalanie wyniku finansowego,
- g) rodzaje i zasady udzielania zaliczek pracownikom,
- h) zasady prowadzenia druków ścisłego zarachowania,
- i) zakładowy plan kont i zasady funkcjonowania kont,
- j) zasady inwentaryzacji stanu aktywów i pasywów bilansu,
- k) zasady ochrony i przechowywania zbiorów ksiąg rachunkowych,
- l) zasady udostępniania osobie trzeciej zbiorów danych.

Uzupełnieniem treści wymienionego zarządzenia są następujące załączniki:

- zakładowy plan kont – załącznik nr 1,
- zasady funkcjonowania kont – załącznik nr 2,
- szczegółowe informacje dotyczące programu komputerowego za pomocą którego prowadzone są księgi rachunkowe - załącznik nr 3,
- instrukcja inwentaryzacyjna - załącznik nr 4,
- instrukcja sporządzania kontroli i obiegu dowodów księgowych - załącznik nr 5,
- instrukcja kasowa - załącznik nr 6,
- instrukcja programu komputerowego *Finanse Optivum 08gr4j5d23IhSd* oraz *Płace Optivum 68gr4j5d2ks99a* numer licencji 6784 - załącznik nr 7.

Stosowana polityka rachunkowości jest zgodna z przepisami ustawy o rachunkowości.

Zastrzeżenia budzi opis księgowania na koncie pozabilansowym 998 zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego. Zgodnie z badanym zarządzeniem Nr 2 księgowania na koncie 998 dokonuje się na koniec każdego miesiąca zbiorczo wydatki + zobowiązania wg klasyfikacji paragrafów wydatków budżetowych z wyjątkiem grudnia gdzie zobowiązania dotyczące danego roku z datą wpływu do jednostki w następnym roku budżetowym stanowią zaangażowanie roku następnego księgowane na koncie 999. Z opisu tego wyniku, że przez zaangażowanie rozumie się równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych + zobowiązania powstające w danym miesiącu sprawozdawczym. W rzeczywistości zgodnie z opisem konta 998 zawartym w załączniku nr 2 do *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych*(Dz. U. Nr 142, poz. 1020, z późn. zm.) zaangażowanie obejmuje wartość umów decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, tym samym nie jest tożsame z zobowiązaniem. Takie postępowanie powoduje, że w sprawozdaniach finansowych z wykonania planu wydatków budżetowych RB 28s w kolumnie zaangażowanie wykazuje się dotychczas dokonane wydatki + powstałe w danym miesiącu zobowiązania finansowe. Prawidłowo, zgodnie z załącznikiem nr 34 „instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” do *rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej*(Dz. U. Nr 115, poz. 781, z późn. zm.), w kolumnie „zaangażowanie” wykazuje się dane dotyczące zaangażowania planu wydatków budżetowych roku bieżącego na podstawie obrotów wynikających ze strony Ma konta 998, na którym ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. W księgach rachunkowych Biura po stronie Ma konta 998 nie ujmuje się np. wartości rocznych wynagrodzeń osobowych wynikających z umów o pracę, wartości zawartych umów zlecenia, wartości rocznych odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych itp.

II. Badanie i porównanie stanu faktycznego ze stanem wymaganym

Kontroli poddano sprawozdania finansowe z wykonania planu wydatków budżetowych RB 28s za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2009 r. wszystkich kontrolowanych placówek oświatowych i porównano ich treść z obrotami kont: 130-002 „wydatki budżetowe”, 137-002 wydatki w ramach projektu Comenius, 130-004W – wydatki na żywienie(konta te są wydatkowymi kontami analitycznymi do konta 130, analityka odpowiada poszczególnym rodzajom wydatków). I tak :

- 1) w sprawozdaniu RB 28s dotyczącym Szkoły Podstawowej Nr 2 w Nowej Dębie(dalej SP-2) wykazano następujące dane:
  - a) łączne wydatki – 1 357 681,93 zł,
  - b) zobowiązania, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, 65 194,55 zł, nie było zobowiązań wymagalnych. W rozbiciu na podziałki klasyfikacji budżetowej zobowiązania dotyczyły:
    - w rozdziale 80101 § 4010 – 42 657,57 zł,
    - w rozdziale 80101 § 4110 – 16 753,83 zł,
    - w rozdziale 80101 § 4120 – 3 783,76 zł,
    - w rozdziale 80101 § 4210 – 25,10 zł,
    - w rozdziale 80101 § 4260 – 529,08 zł,
    - w rozdziale 80103 § 4010 – 890,63 zł,
    - w rozdziale 80103 § 4110 – 477,16 zł,

- w rozdziale 80103 § 4120 – 77,42 zł.

c) zaangażowanie – 1 422 876,48 zł.

Wydatki wykazane w sprawozdaniu są zgodne z obrotami konta 130 – 002.

2) W sprawozdaniu RB 28 s dotyczącym Zespołu Placówek Oświatowych w Nowej Dębie(dalej ZPO) wykazano następujące dane:

a) Planowane wydatki – 2 510 081 zł

b) łączne wydatki – 1 181 895,87 zł,

c) zobowiązania, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, 61 030,46 zł, nie było zobowiązań wymagalnych. W rozbiciu na podziałki klasyfikacji budżetowej zobowiązania dotyczyły:

- w rozdziale 80101 § 4010 – 12 073,01 zł,

- w rozdziale 80101 § 4110 – 5 034 zł,

- w rozdziale 80101 § 4120 – 1 055,19 zł,

- w rozdziale 80101 § 4170 – 31 zł,

- w rozdziale 80104 § 4010 – 9 089,47 zł,

- w rozdziale 80104 § 4110 – 4 835,06 zł,

- w rozdziale 80104 § 4120 – 820,68 zł,

- w rozdziale 80104 § 4220 – 504,75 zł,

- w rozdziale 80104 § 4260 – 181,83 zł,

- w rozdziale 80110 § 4010 – 16 352,46 zł,

- w rozdziale 80110 § 4110 – 8 648,76 zł,

- w rozdziale 80110 § 4120 – 1 413,31 zł,

- w rozdziale 80110 § 4210 – 434 zł,

- w rozdziale 80110 § 4260 – 556,94 zł

d) zaangażowanie – 1 242 926,33 zł.

Wydatki wykazane w sprawozdaniu są zgodne z obrotami kont: 130-002, „wydatki”,130-004W „żywienie” na koniec czerwca 2009 r.

3) W sprawozdaniu RB 28 s dotyczącym Przedszkola Nr 1 w Nowej Dębie(dalej P-1) wykazano następujące dane:

a) Planowane wydatki – 842 560 zł

b) łączne wydatki – 412 119,70 zł,

c) zobowiązania według stanu na koniec okresu sprawozdawczego 20 975,79 zł, nie było zobowiązań wymagalnych. W rozbiciu na podziałki klasyfikacji budżetowej zobowiązania dotyczyły:

- w rozdziale 80104 § 4010 – 12 051,02 zł,

- w rozdziale 80104 § 4110 – 5 280,38 zł,

- w rozdziale 80104 § 4120 – 1 034,62 zł,

- w rozdziale 80104 § 4170 – 16 zł,

- w rozdziale 80104 § 4210 – 10,66 zł,

- w rozdziale 80104 § 4220 – 1 898,32 zł,

- w rozdziale 80104 § 4260 – 654,78 zł,

- w rozdziale 80104 § 4740 – 30,01 zł,

d) zaangażowanie – 433 095,49 zł.

Wydatki wykazane w sprawozdaniu są zgodne z obrotami kont: 130-002, „wydatki”,130-004W „żywienie” na koniec czerwca 2009 r.

4) W sprawozdaniu RB 28 s dotyczącym Przedszkola Nr 5 w Nowej Dębie(dalej P-5) wykazano następujące dane:

a) Planowane wydatki – 1 162 708 zł, z czego w rozdziale 80104 1 098 067 zł a w rozdziale 80195(„pozostała działalność” – wydatki

finansowane ze środków funduszy strukturalnych i budżetu państwa na realizację projektu „Lepiej w Grupie niż w Chałupie” – wydatki te nie objęto kontrolą)

- b) łączne wydatki (bez rozdziału 80195) – 539 489,21 zł,
- c) zobowiązania według stanu na koniec okresu sprawozdawczego 29 577,92 zł, nie było zobowiązań wymagalnych. W rozbiciu na podziałki klasyfikacji budżetowej zobowiązania dotyczyły:
  - w rozdziale 80104 § 4010 – 15 439,13 zł,
  - w rozdziale 80104 § 4110 – 8 247,17 zł,
  - w rozdziale 80104 § 4120 – 1 375,51 zł,
  - w rozdziale 80104 § 4170 – 66,49 zł,
  - w rozdziale 80104 § 4210 – 149,55 zł,
  - w rozdziale 80104 § 4220 – 2 795,52 zł,
  - w rozdziale 80104 § 4260 – 515,31 zł,
  - w rozdziale 80104 § 4280 – 317 zł,
  - w rozdziale 80104 § 4300 – 657,23 zł,
  - w rozdziale 80110 § 4740 – 15,01 zł,
- d) zaangażowanie (bez rozdziału 80195) – 569 067,13 zł.

Wydatki wykazane w sprawozdaniu są zgodne z obrotami kont: 130-002, 137-002 „wydatki”, 130-004W „żywienie” na koniec czerwca 2009 r.

5) W sprawozdaniu RB 28 s dotyczącym Gimnazjum Nr 1 w Nowej Dębie (dalej G-1) wykazano następujące dane:

- a) Planowane wydatki – 1 579 501 zł
- b) łączne wydatki – 804 697,13 zł,
- c) zobowiązania według stanu na koniec okresu sprawozdawczego 40 226,99 zł, nie było zobowiązań wymagalnych. W rozbiciu na podziałki klasyfikacji budżetowej zobowiązania dotyczyły:
  - w rozdziale 80110 § 4010 – 24 290,65 zł,
  - w rozdziale 80110 § 4110 – 13 068,87 zł,
  - w rozdziale 80110 § 4120 – 2 137,01 zł,
  - w rozdziale 80110 § 4170 – 31 zł,
  - w rozdziale 80110 § 4210 – 300,77 zł,
  - w rozdziale 80110 § 4217 – 53,69 zł,
  - w rozdziale 80110 § 4240 – 345 zł,
- d) zaangażowanie – 844 924,12 zł.

Wydatki wykazane w sprawozdaniu są zgodne z obrotami kont: 130-002, 137-002 „wydatki” na koniec czerwca 2009 r.

Poszczególne sprawozdania Rb 28s zostały podpisywane przez Dyrektora odpowiedniej jednostki i główną księgową Biura. Sprawozdania zostały przekazane do Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Dęba 9 lipca 2009 r. w formie i terminie zgodnym z wymaganiami *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2008 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 115, poz. 781, z późn. zm.)*. Plany finansowe odnośnie poszczególnych paragrafów klasyfikacji budżetowej nie zostały przekroczone.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Analizie porównawczej poddano zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej dla SP-2 i obroty Dziennika Sp-2. Dziennik jest podzielony na dzienniki częściowe grupujące zdarzenia według poszczególnych kont księgi głównej, tym samym zapisy w dzienniku są

tożsame z zapisami na kontach księgi głównej. Obroty zestawienia obrotów dzienników częściowych są zgodne z zestawieniem obrotów i sald kont księgi głównej. Zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej są drukowane co miesiąc zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Kontroli poddano zobowiązania wykazane w poszczególnych sprawozdaniach Rb 28s za okres od stycznia do końca czerwca 2009 r. Badaniu poddano celowość zaciągniętych zobowiązań, dotrzymanie terminów zapłaty, oraz prawidłowe ujęcie w księgach rachunkowych oraz opis dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu.

Zobowiązania wykazane w sprawozdaniach RB 28s zostały zaksięgowane na podstawie zbiorczych dowodów księgowych. Zobowiązania na § od 4010 do 4170 dotyczą zobowiązań względem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i urzędu skarbowego z tytułu obowiązkowych składek ubezpieczenia społecznego, zdrowotnego oraz zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych wynikających z wynagrodzeń otrzymanych przez pracowników placówek oświatowych w czerwcu 2009 r. Zaksięgowano je 30 czerwca na podstawie PK nr 11/06/09(dotyczy zobowiązań Sp-2, ZPO, G-1) oraz PK nr 12/06/09(dotyczy zobowiązań P-1 i P-5). Program komputerowy Płace Optivum co miesiąc generuje automatycznie, na podstawie list płac, tego rodzaju polecenia księgowania, wskazując na których kontach księgować naliczenie wynagrodzeń z całego miesiąca i obowiązkowe potrącenia od wynagrodzeń, w tym względem ZUS i urzędu skarbowego. Ułatwia to znacznie księgowanie wynagrodzeń w podziale na rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej. Zobowiązania tego rodzaju zostaną omówione w dalszej części protokołu przy badaniu list płac z czerwca 2009 r.

Zobowiązania wykazane w sprawozdaniu Rb 28s na pozostałych paragrafach zostały zaksięgowane na podstawie zbiorczego dowodu księgowego PK nr 97 z 30 czerwca 2009 r. Dowody źródłowe dotyczące poszczególnych zobowiązań wymienionych w PK nr 97 są pojedynczo wymienione. Sprawdzone następujące zobowiązania:

1) Zobowiązania wykazane w Rb 28s dotyczącym SP-2:

- a) w § 4210 w wysokości 25,10 zł zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie dotyczyło f-ry nr FV 569/09/V/1 wystawionej 27 czerwca przez F.H. „Kwan” za materiały biurowe. Do Biura wpłynęła 3 lipca. Zobowiązanie to zakwalifikowano do zobowiązań czerwcowych zgodnie z polityką rachunkowości Biura, która nakazuje by dowody źródłowe dotyczące danego miesiąca, które wpłyną do jednostki po 7 dniu następnego miesiąca po okresie sprawozdawczym będą księgowane pod datą wpływu do Biura. Zapłacono 6 lipca w wymaganym terminie. Zobowiązanie zakwalifikowano wg § 4210 klasyfikacji budżetowej – prawidłowo.
- b) w § 4260 w wysokości 529,08 zł zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie dotyczyło faktur:
  - nr 840/F/FB/2252/06/09 wystawionej 29 czerwca przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.(dalej PGNiG) za rozliczenie zużycia gazu w okresie 28 maj do 29 czerwca w budynku głównym SP-2. Kwota 9,90 zł – nie było zużycia. Zapłacono 6 lipca w wymaganym terminie. Klasyfikacja budżetowa zobowiązania prawidłowa.
  - Nr 840/F/FB/2253/06/09 wystawionej 29 czerwca przez PGNiG za rozliczenie zużycia gazu w okresie 28 maja – 29 czerwca w budynku filii SP-2 przy ul. Bieszczadzkiej w Nowej Dębie. Kwota do zapłaty 61,29 zł – nie było zużycia. Zapłacono 6 lipca

- w wymaganym terminie. Klasyfikacja budżetowa zobowiązania prawidłowa.
- Nr 840/F/FB/2254/06/09 wystawiona 29 czerwca przez PGNiG za rozliczenie zużycia gazu w okresie 28 maja – 29 czerwca w stołówce Sp-2 przy ulicy Reja 3 w Nowej Dębie. Kwota do zapłaty 457,89 zł. Zapłacono 6 lipca w wymaganym terminie.
- 2) Zobowiązania wykazane w Rb 28s dotyczącym ZPO:
- a) w rozdziale 80104 § 4220 w wysokości 504,75 zł zaksięgowane wg PK nr 97 na kontach 330 Ma 201. Zobowiązanie dotyczyło faktur:
    - nr 72/09/FA wystawionej 23 czerwca przez P.H.U. „Orex” Sp. z o. o. za artykuły spożywcze do magazynu Przedszkola Nr 4 wchodzącego w skład ZPO. Kwota do zapłaty 273,84 zł. Artykuły przyjęto do magazynu 23 czerwca na podstawie dokumentu magazynowego podpisanego przez intendenta i Dyrektora ZPO. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa zobowiązania prawidłowa.
    - Nr 728/09 z 27 czerwca wystawionej przez Piekarnię Stefan Buś, za pieczywo zakupione do magazynu Przedszkola Nr 4, sprzedaż nastąpiła 22 czerwca. Kwota do zapłaty 90,45 zł. Pieczywo przyjęto do magazynu 22 czerwca na podstawie dokumentu magazynowego nr 13/06/09. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa zobowiązania prawidłowa.
    - Nr 30/09/H wystawiona 26 czerwca przez Piekarnię Stefan Buś, za pieczywo zakupione do magazynu Przedszkola Nr 4. Kwota do zapłaty 140,46 zł. Przyjęto na magazyn 26 czerwca wg dokumentu magazynowego „P” nr 14/06/09. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa prawidłowa.
  - b) W rozdziale 80104 § 4260 w wysokości 181,83 zł, zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynika z f-ry nr 840/F/FB/2281/0609 wystawionej 29 czerwca 2009 r. przez PGNiG za zużycie gazu w okresie 28 maja – 29 czerwca. Zapłaty dokonano 2 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa zobowiązania prawidłowa.
  - c) W rozdziale 80110 § 4210 w wysokości 434 zł, zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynika z f-ry nr 1066/09/DET wystawionej 30 czerwca przez H.D.H. Artykuły Przemysłowe Usługi Hydrauliczne Tomasz Zieliński za artykuły przemysłowe. Zapłacono w terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa zobowiązania prawidłowa.
  - d) W rozdziale 80110 § 4260 w wysokości 556,94 zł, zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynika z f-ry nr W/0609/13136 wystawionej 25 czerwca przez PGE Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A. za rozliczenie zużycia prądu w okresie 20 maja – 22 czerwca. Zapłacono 2 czerwca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa zobowiązania prawidłowa.
- 3) Zobowiązania wykazane w Rb 28s dotyczące P-1:
- a) w § 4210 w wysokości 10,66 zł, zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynika z f-ry nr 572/09/V/1 wystawionej

27 czerwca przez F.H. „Kwan” za artykuły biurowe i papier ksero. Kwota do zapłaty 40,76 zł, w tym artykuły biurowe 10,66 zł jako zobowiązanie z § 4210 i 30,66 zł za papier ksero jako zobowiązanie z § 4740. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa zobowiązania prawidłowa.

- b) W § 4220 w wysokości 1 898,32 zł, zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 330 Ma 201. Zobowiązanie dotyczyło faktur:
- 6/06/2009 wystawionej 29 czerwca przez „Antrykot” Sklep Mięсны Pakuła J. i P. za artykuły mięsne do magazynu. Kwota do zapłaty 523,25 zł. Przyjęto do magazynu 29 czerwca na podstawie dokumentu magazynowego „P” nr 12/06/. Zapłacono w terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa zobowiązania prawidłowa.
  - Nr 1603/09 wystawionej 30 czerwca przez PSS „Społem” za pieczywo. Kwota do zapłaty 215,79 zł. Przyjęto do magazynu 30 czerwca na podstawie dowodu magazynowego „P” nr 13/06. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa zobowiązania prawidłowa.
  - Nr 13/06/2009 wystawionej 30 czerwca przez „Natka” Hurt-Detal za artykuły żywnościowe. Kwota do zapłaty 65,95 zł. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Przyjęto na magazyn 30 czerwca wg dowodu magazynowego „P” nr 17/06. Zastosowana klasyfikacja budżetowa zobowiązania prawidłowa.
  - Nr 00043/0609/FT30 wystawionej 30 czerwca przez Rzeszowską Spółdzielnię Mleczarską „Resmlecz” za artykuły żywnościowe. Kwota do zapłaty 493,88 zł. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Przyjęto na magazyn 30 czerwca na podstawie dokumentu magazynowego „P” 16/06. Zastosowana klasyfikacja budżetowa zobowiązania jest prawidłowa.
  - Nr FV/17/6/2009 wystawiona 30 czerwca przez Sklep Spożywczy Beata Tebin Tomczyk za artykuły żywnościowe. Kwota do zapłaty 326,17. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Przyjęto do magazynu 30 czerwca wg dokumentu magazynowego „P” 15/06. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
  - Nr 12/06/2009 wystawiona 30 czerwca przez sklep „Natka” za artykuły żywnościowe. Kwota do zapłaty 273,28 zł. Zapłacono 2 lipca. Artykuły przyjęto do magazynu 30 czerwca 2009 r. wg dokumentu magazynowego „P” 18/06. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
- c) W § 4260 w wysokości 654,78 zł, zaksięgowano 30 czerwca wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynikało z faktur
- Nr 840/F/FB/2196/06/09 wystawionej 29 czerwca przez PGNiG za zużycie gazu w okresie 28 maja – 29 czerwca. Kwota do zapłaty 318,23 zł. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
  - Nr 840/F/FB/2195/06/09 wystawionej 29 czerwca przez PGNiG za zużycie gazu w okresie 28 maja – 29 czerwca (inny punkt odczytowy). Kwota do zapłaty 336,55 zł. Zapłacono 2 lipca w

wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa prawidłowa.

- d) W § 4740 w wysokości 30,01 zł, zaksięgowane wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynikało z faktury nr 572/09/V/0 wystawionej 27 czerwca przez FH „Kwan” za papier ksero i materiały biurowe, omówionej w podpunkcie a).

4) Zobowiązania wykazane w Rb 28s dotyczące P-5:

- a) w § 4210 w wysokości 149,55 zł zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynikało z faktur:
- nr 300/2009 wystawionej 24 czerwca za artykuły chemiczne i środki czystości. Kwota do zapłaty 127,25 zł. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
  - Nr 554/09/V/1 wystawiona 25 czerwca przez firmę „Kwan” za zakup artykułów biurowych i papieru ksero. Kwota do zapłaty 37,31 zł z czego: 22,30 za artykuły biurowe – zobowiązanie zaklasyfikowane do § 4210 i 15,01 zł za papier ksero – zobowiązanie zaklasyfikowane do § 4740. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie.
- b) w § 4220 w wysokości 2 795,52 zł zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 330 Ma 201. Zobowiązanie wynikało z faktur:
- nr 10/06/2009 wystawionej 29 czerwca 2009 r. przez sklep „Natka” za artykuły spożywcze. Kwota do zapłaty 371,95 zł. Przyjęto na magazyn 29 czerwca wg dokumentu magazynowego „P” 127/09. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
  - Nr 1561/09 wystawionej 30 czerwca 2009 r. przez PSS „Społem” za pieczywo. Kwota do zapłaty 455,24 zł. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Żywność przyjęto na magazyn 30 czerwca wg dokumentu magazynowego „P” 126/09. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
  - Nr 5/06/2009 wystawiona 29 czerwca przez sklep „Antrykot” za artykuły mięsne. Kwota do zapłaty 1 332,60 zł. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Przyjęto na magazyn 29 czerwca wg dokumentu magazynowego „P” 128/09. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
  - Nr 17/2009 wystawiona 30 czerwca przez Art. Spożywczo-Przemysłowe Hurt-Detal Grosicki Marian za artykuły spożywcze. Kwota do zapłaty – 271,53 zł. Zapłacono 3 lipca w wymaganym terminie. Przyjęto na magazyn 30 czerwca wg dokumentu magazynowego „P” nr 129a. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
  - Nr 00038/0609/FT30 wystawiona 29 czerwca przez firmę „Resmlecz” za art. spożywcze. Kwota do zapłaty 364,20 zł. Zapłacono 3 lipca w wymaganym terminie. Przyjęto na magazyn 29 czerwca wg dokumentu magazynowego „P” nr 130/09. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
- c) w § 4260 w wysokości 513,31 zł zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynika z faktur:

- nr 840/F/FB/2302/06/09 wystawionej 29 czerwca przez PGNiG za zużycie gazu w okresie 28 maja do 29 czerwca. Kwota do zapłaty 273,97 zł. Zapłacono 3 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
  - Nr 739/06/2009/WK wystawiona 30 czerwca przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej S. A. w Nowej Dębie(dalej PGKiM) za rozliczenie zużycia wody i za kanalizację w czerwcu. Kwota do zapłaty 537,38 zł z czego za wodę 241,34 zobowiązanie z § 4260 i za kanalizację 296,04 zobowiązanie z § 4300. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa. Zapłacono 6 lipca w wymaganym terminie.
- d) w § 4280 w wysokości 317 zł zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynikało z rachunku nr 244/09 wystawionego 29 czerwca przez Prywatny Gabinet Lekarski Mirosław Orłowski za badania okresowe 7 pracowników P-5. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
- e) W § 4300 w wysokości 657,23 zł zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynika z faktur:
- Nr 6226/06/2009/S wystawionej 30 czerwca przez PGKiM za wywóz nieczystości i używanie pojemników na śmieci w czerwcu. Kwota do zapłaty 361,19 zł. Zapłacono 6 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
  - Nr 739/06/2009/WK wystawiona 30 czerwca przez PGKiM za rozliczenie wody i kanalizacji w czerwcu. Faktura była omawiana w podpunkcie c). Kwota zobowiązania 296,04 zł.
- f) w § 4740 w wysokości 15,01 zł zaksięgowano wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynikało z faktury nr 554/09/V/1 wystawionej 25 czerwca przez firmę „Kwan”, omówionej w podpunkcie a) tiret drugi.
- 5) Zobowiązania wykazane w Rb 28s dotyczącym G-1:
- a) w § 4210 w wysokości 300,77 zł zaksięgowane wg PK nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynikało z f-ry 280/2009 wystawionej 29 czerwca przez P.H.U. Pasmateria za materiały do remontów bieżących. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
  - b) W § 4217 w wysokości 53,69 zł zaksięgowane wg Pk nr 97 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynika z f-ry 555/09/V/1 wystawionej 25 czerwca przez firmę „Kwan” za toner do kserokopiarki. Płatne w ramach realizacji projektu Comenius. Zapłacono 2 lipca w wymaganym terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa.
  - c) W § 4240 w wysokości 345 zł zaksięgowane wg Pk nr 97 na kontach Wn 014 Ma 072 i Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynika z f-ry 559/06/2009 wystawionej 26 czerwca przez CDF Integra Robert Sokołowski za zestaw audiowizualny(7 filmów). Zapłacono 3 lipca w terminie. Zastosowana klasyfikacja budżetowa jest prawidłowa. W opisie merytorycznym faktury nie stwierdzono, że zakupione filmy trafiły do biblioteki szkolnej stąd nie można ustalić czy zestaw audiowizualny należy zaksięgować na koncie 014 czy o 013. Z opisu merytorycznego dowodu księgowego powinno jednoznacznie wynikać czy zakupiona książka, film itp. zwiększyła

wartość zbiorów bibliotecznych biblioteki szkolnej czy też stanowiła jedynie pomoc naukowa, dydaktyczną np. w danej sali lekcyjnej.

Wszystkie kontrolowane zobowiązania są celowe, zapłacone w wymaganym terminie, prawidłowo zaklasyfikowane wg podziałek klasyfikacji budżetowej. Każda faktura jest sprawdzona pod względem merytorycznym przez właściwego dyrektora szkoły, sprawdzona pod względem formalno rachunkowym i zadekretowana przez pracownika księgowego Biura, oznaczona oraz zatwierdzona przez główną księgową i Dyrektora Biura. Dodatkowo każda faktura jest opisana pod względem zakwalifikowania wydatku do wydatków strukturalnych. Zasady kontroli finansowej w Biurze są stosowane w praktyce przez wszystkich pracowników Biura.

III. Wydatkowanie środków bieżących z budżetów placówek oświatowych.

Badaniu poddano losowo wybrane rodzaje wydatków kontrolowanych placówek oświatowych, w tym wydatki bieżące, wydatki realizowane przez pracowników placówek oświatowych ze środków otrzymanych w ramach zaliczek stałych, wydatki remontowe, wynagrodzenia, ustawowo wymagane odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Kontrolujący zwrócił szczególną uwagę na celowość wydatków, zgodność z planem wydatków, klasyfikację budżetową wydatku oraz prawidłowe ujęcie wydatku w księgach rachunkowych.

3.1 Wydatki bieżące

Na podstawie zestawienia obrotów na koncie 400-002 z czerwca 2009 r. dotyczącego SP-2 analizie poddano losowo wybrane zapisy. I tak:

- 1) 10 czerwca kwota 566,71 zł, zapisu dokonano wg WB nr 110 na kontach Wn 400 Ma 201. Zapis ten odzwierciedla powstanie zobowiązania którego podstawą jest f-ra nr 890/F/FB/1018/05/09 wystawiona 31 maja przez PGNiG dotycząca rozliczenia za zużycie gazu w okresie 30 kwietnia – 31 maja. Faktura wpłynęła do Biura 9 czerwca dlatego została ujęta w księgach rachunkowych czerwcowego okresu sprawozdawczego. Zobowiązanie zostało zapłacone 10 czerwca w wymaganym terminie. Zobowiązanie zakwalifikowano wg § 4260 klasyfikacji budżetowej – prawidłowo.
- 2) 10 czerwca kwota 684,99 zł, zapisu dokonano wg WB nr 110 na kontach Wn 400 Ma 201. Zobowiązanie wynika z f-ry 3602/05/2009/S wystawionej 29 maja za wywóz nieczystości w maju wg umowy nr 112/95. Faktura wpłynęła do Biura 9 czerwca dlatego została ujęta w księgach rachunkowych czerwcowego okresu sprawozdawczego. Zobowiązanie zostało zapłacone 10 czerwca w wymaganym terminie. Zobowiązanie zakwalifikowano wg § 4300 klasyfikacji budżetowej – prawidłowo.
- 3) 16 czerwca księgowania na łączną sumę 1 427,95 zł, zapisów dokonano wg RK nr 31 na kontach Wn 400 Ma 101. Zapis ten dotyczył wypłaty gotówki dla pracowników SP-2 za przedstawione rachunki dotyczące wydatków dokonanych przez nich z zaliczki stałej. Tym samym było to uzupełnienie zaliczek stałych. Wypłat dokonano w oparciu o zbiorcze zestawienia wydatków gotówkowych przedłożonych przez pracowników SP-2. Przedłożono następujące zestawienia:
  - a) zestawienie z 8 czerwca 2009 r. przedłożone przez kierownika filii SP-2 dokumentujące wydatki na łączną sumę 346, 21 zł, w tym wydatki zakwalifikowane do § 4210 na kwotę 307,81 zł oraz § 4740 na kwotę 38,40 zł.

Przedstawiono 7 faktur:

Lp	Nr	Data wystawienia	Kontrahent	Przedmiot	wartość brutto
1.	0013709	25 luty	„Po schodkach” D. Łeptuch A Wojnarowska s.c.	Materiały papiernicze	46,41 zł
2.	80/2009	25 lutego	P.H. Piekarz Marian	środki czystości	109,70 zł
3.	00250/09	15 kwietnia	„Po schodkach” D. Łeptuch A Wojnarowska s.c.	Papier ksero	25,60 zł
4.	155/2009	2 kwietnia	P.H. Piekarz Marian	Środki czystości	83,70 zł
5.	268/2009	2 czerwca	P.H. Piekarz Marian	Środki czystości	44 zł
6.	00418/09	2 czerwca	„Po schodkach” D. Łeptuch A. Wojnarowska s.c.	Papier ksero	12,80 zł
7.	4322/0135/09	4 czerwca	PKN Orlen	Paliwo	24 zł

Tabela nr 1

b) zestawienie rozliczenia zaliczki kierowniczkii świetlicy szkolnej przy SP-2 dokumentujące wydatki na łączną sumę 389,92 zł zakwalifikowane do § 4210. Przedstawiono 9 faktur:

Lp	Nr	Data wystawienia	Kontrahent	Przedmiot	wartość brutto
1.	344/09	19 marca	P.H.U „Olex”	grabie do liści	14,51 zł
2.	2958/0135	20 kwietnia	PKN Orlen	paliwo do kosiarki	20 zł
3.	339/09	18 marca	P.H.U „Olex”	materiały do drzwi	19,30 zł
4.	213/2009	5 maja	P.H. Piekarz Marian	mat. Chemiczne	106,90 zł
5.	42/05/2009	9 maja	Foto-Video Sklep Usługi	sprzęt do telefonu stacjonarnego	11,80 zł
6.	101/2009	3 marca	Foto-Video Sklep Usługi	mat. do sprzątania	78,20 zł
7.	269/2009	2 czerwca	P.H. Piekarz Marian	sprzęt do sprzątania	23,90 zł
8.	92/09-01	-	F.H. „Delux”	Odrdzewiacz	15,01 zł
9.	230/2009	2 czerwca	P.H.U. Pasmanteria Siciarz A. i Ł.	materiały do drobnych napraw	100,03 zł

Tabela nr 2

c) zestawienie rachunków płatnych gotówką sporządzone 15 czerwca przez zastępcę dyrektora SP-2, dokumentujące wydatki na łączną sumę 691,82 zł. Przedstawiono 19 rachunków(faktur):

Lp	Nr	Data wystawienia	Kontrahent	Przedmiot	wartość brutto	Klasyfikacja budżetowa
----	----	------------------	------------	-----------	----------------	------------------------

1.	SD/15/2009	7 kwietnia	P.P.H. „Panda”	obuwie dla pracowników obsługi	70 zł	§ 3020
2.	14/09	31 marca	PSS „Społem”	Fartuch	15 zł	§ 3020
3.	176/2009	22 kwietnia	P.H. Piekarz Marian	Fartuch	15 zł	§ 3020
4.	186/09	22 kwietnia	-	Obuwie	70 zł	§ 3020
5.	14/09	31 marca	Kiosk art. Różnych S. Kosiorowska	Prasa	19,60 zł	§ 4210
6.	22/09	30 kwietnia	Kiosk art. Różnych S. Kosiorowska	Prasa	19,60 zł	§ 4210
7.	F/1/09/000 330	4 maja	„Nova Club”	Kabel USB	5 zł	§ 4750
8.	FV- 000182/E0T04/2848/09	29 kwietnia	Urząd Pocztowy Nowa Dęba	Znaczki pocztowe	40,40 zł	§ 4300
9.	43/2009	6 maja	P.H.U. „Aga”	Art. papiernicze	15,64 zł	§ 4210
10.	Zestawienie opłat pocztowych	-	Urząd Pocztowy Nowa Dęba	Opłaty pocztowe	11,15 zł	§ 4300
11.	FV011862	20 maja	P.P.H.U. „Omega”	ostrze do kosiarki	16,10 zł	§ 4210
12.	3867/0135/09	20 maja	PKN Orlen	Paliwo i olej do kosiarki	29,90 zł	§ 4210
13.	4070/0135/09	27 maja	PKN Orlen	Paliwo	25 zł	§ 4210
14.	29/09	30 maja	Kiosk art. Różnych S. Kosiorowska	Prasa	22,90 zł	§ 4210
15.	152/06/09	2 czerwca	Usł. Kserograficzne Laminowanie A. Para	Usł. Ksero, dorabianie kluczy, koperta	26,40 zł	§ 4300 i 4210
16.	4622/0135/09	15 czerwca	PKN Orlen	Paliwo do kosiarki	23 zł	§ 4210
17.	252/2009	15 czerwca	P.H.U. Pasmanteria	Wkładka do zamka w drzwiach	19 zł	§ 4210
18.	241/2009	15 czerwca	F.H.U. „Pieróg”	Dorobienie kluczy	10 zł	§ 4300
19.	0/0/0014/165032	14 czerwca	Macro Cash&Carry Polska S.A.	Niszczarka	218,38 zł	§ 4210

Tabela nr 3

Zastrzeżenia budzi fakt, że wszystkie wydatki przedstawione w badanych wyżej zestawieniach wydatków, zaksięgowano jako koszty czerwcowego okresu sprawozdawczego, mimo iż 24 na 35 wszystkich wydatków dotyczy wcześniejszych okresów sprawozdawczych (2 faktury z lutego, 5 z marca, 8 z kwietnia, 9 z maja). Narusza to przepisy art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zastrzeżenia dotyczą

również zakupu niszczarki (pozycja 19 w tabeli nr 3) z zaliczki stałej. Nie została ona zaksięgowana na koncie Wn 013 „pozostałe środki trwałe w używaniu” i koncie 072 „umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”.

Wszystkie badane wydatki były celowe i zapłacone w terminie. Dowody źródłowe posiadały cechy dowodu księgowego wymienione w art. 21 ustawy o rachunkowości. Dokumenty zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez osoby do tego upoważnione oraz zawierały dekretacje wraz z podpisem osoby dokonującej tej czynności.

3.2 Zaliczki stałe

Zasady udzielania zaliczek stałych opisane są w zarządzeniu nr 2 Dyrektora Biura z dnia 1 stycznia 2009 r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości i ustalenia planu kont. Zgodnie z treścią tego zarządzenia zaliczki stałe mogą być udzielane na cały rok budżetowy lub na okres krótszy pracownikom odbywającym stałe podróże służbowe oraz pracownikom, którzy w związku z czynnościami służbowymi pokrywają bezpośrednio drobne, stałe powtarzające się wydatki (głównie dyrektorzy placówek). Na podstawie uznanych rachunków pokrywa się pełną kwotę należności. Rozliczenie zaliczek powinno nastąpić nie później niż do końca danego roku obrotowego lub w przypadku zmiany na stanowisku dyrektora do końca jego kadencji nie później niż w ciągu 14 dni po zakończeniu kadencji.

Na podstawie ewidencji księgowej konta 234-001 za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 r., dotyczącego SP-2, kontroli poddano zaliczki stałe udzielone w SP-2. W okresie tym udzielono następujących zaliczek stałych:

- 1) 500 zł na materiały dla Dyrektora SP-2, księgowane na podstawie RK nr 1 z 13 stycznia na kontach Wn 234 Ma 101. Zaliczki udzielono na podstawie wniosku o zaliczkę z 8 stycznia. Termin rozliczenia zaliczki ustalono do 10 grudnia 2009 r.
10 lutego Dyrektor SP-2 zwróciła na konto Biura kwotę zaliczki w wysokości 500 zł. Zwrot zaliczki zaksięgowano wg WB nr 27 na kontach Wn 234 kwota –500 zł Ma 130. Jest to księgowanie niezgodne z opisem do konta 130 zawartym w *załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2008 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020, z późn. zm.)*. Zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie wyciągów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że do błędnych zapisów, zwrotów, nadpłat, korekt wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny. W badanym przypadku, zwrot zaliczki powinien być księgowany na stronie Wn konta 130-002 w korespondencji z kontem 234. Następnie aby w sprawozdaniu budżetowym uwzględnić zmniejszenie wykonania wydatków, należało wprowadzić ujemny zapis techniczny po stronie Ma konta 130-002. Jednocześnie należało wystornować obroty po stronie Wn konta 130-002, aby stan środków budżetowych otrzymanych od jednostki nadrzędnej na realizację wydatków budżetowych był zgodny z zatwierdzonym planem finansowym.
- 2) 300 zł na materiały dla kierownika świetlicy szkolnej, księgowane wg RK nr 1 z 13 stycznia na kontach WN 234 Ma 101. Zaliczki udzielono na

- podstawie wniosku o zaliczkę z 8 stycznia. Termin rozliczenia zaliczki ustalono do 10 grudnia 2009 r.
- 3) 300 zł na materiały dla kierownik filii SP-2 na ul. Bieszczadzkiej w Nowej Dębie, księgowane wg RK nr 1/B2/09 z 13 stycznia na kontach Wn 234 Ma 101. Zaliczki udzielono na podstawie wniosku o zaliczkę z 8 stycznia. Termin rozliczenia zaliczki ustalono do 10 grudnia 2009 r.
  - 4) 500 zł na zakup środków czystości dla zastępcy dyrektora SP-2, księgowane wg RK nr 11/BZ/09 na kontach Wn 234 Ma 101. Zaliczki udzielono wg wniosku o zaliczkę z 11 marca. Termin rozliczenia zaliczki ustalono do 31 sierpnia. W związku z wygraną zastępcy dyrektora konkursu na Dyrektora SP-2, termin rozliczenia zaliczki został przedłużony do 10 grudnia 2009 r. na podstawie pisma Dyrektora Biura z 15 sierpnia 2009 r.

3.3 Wynagrodzenia.

Kontroli podano naliczanie i wypłatę wynagrodzeń pracowników kontrolowanych placówek oświatowych w czerwcu 2009 r. Kontroli poddano zarówno wynagrodzenia płatne z góry jak i z dołu. Zgodnie z przepisami *uchwały nr XXX/249/09 Rady Miejskiej w Nowej Dębie z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminów określających niektóre zasady wynagradzania za pracę oraz zasady przyznawania nauczycielom zatrudnionym w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie gminy Nowa Dęba dodatków do wynagrodzenia i nagród*, do składników wynagrodzenia wypłacanych nauczycielom z góry należą: dodatek wiejski, dodatek funkcyjny, dodatek za wysługę lat, wynagrodzenie zasadnicze. Natomiast składniki wynagrodzenia wypłacane nauczycielom z dołu to: dodatek motywacyjny, dodatek za warunki pracy, wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw. Terminy wypłaty wynagrodzeń wynikają z przepisów Karty Nauczyciela, a mianowicie art. 39 ust. 3 i 4.

W Biurze naliczanie wynagrodzeń i potrąceń od nich naliczane jest przy wykorzystaniu programu komputerowego Płace Optivum 68gr4j5d23lhd. Na podstawie danych wprowadzanych przez upoważnionych pracowników Biura tworzy się listy płac będące podstawą dokonywanych wypłat wynagrodzeń. Sprawami kadrowo-płacowymi zajmuje się dwóch pracowników Biura.

Badaniu poddano poszczególne listy płac dotyczące czerwcowych wynagrodzeń kontrolowanych placówek oświatowych. *Dane nie publikowane ze względu na ochronę danych osobowych.*

Sprawdzono również wynagrodzenie z tytułu zawartych umów zlecenia w poszczególnych placówkach oświatowych.

- 1) w P-1 wg listy płac Um.Zlec 06/09P1 naliczono wynagrodzenie w wysokości xxx zł zleceniobiorcy, z tytułu wykonania umowy zlecenia nr P-1/BHP/2008 zawartej 1 września 2008 r. na wykonywanie zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej i służby BHP. Od wynagrodzenie potrącono kwotę składki zdrowotnej w wysokości xxx zł i zaliczki na podatek dochodowy w wysokości xxx zł, zgodnie z wystawionym rachunkiem z 10 czerwca 2009 r.
- 2) w P-5 wg listy płac z 29 czerwca nr P5 um.zlec.06/09 naliczono wynagrodzenia w wysokości:
  - a) xxx zł zleceniobiorcy, z tytułu wykonania umowy zlecenia nr P5/BHP/2008 zawartej 1 września 2008 r. na wykonywanie zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej i służby BHP. Od wynagrodzenie potrącono kwotę składki zdrowotnej w wysokości xxx zł i zaliczki na podatek dochodowy w wysokości xxx zł, zgodnie z wystawionym rachunkiem nr P5/06/2009.

- b) xxx zł zleceniobiorcy, z tytułu wykonania umowy zlecenia nr P5/2/2008 zawartej 1 września 2008 r. na pełnienie funkcji opieki w zakresie pielęgniarstwa medycznego nad dziećmi. Od wynagrodzenia potrącono kwotę składki zdrowotnej w wysokości xxx zł, składki emerytalnej xxx zł, składki rentowej xxx zł i zaliczkę na podatek dochodowy w wysokości xxx zł.
- 3) W ZPO wg listy płac UZ ZPO SP3 BHP 06/09 z 29 czerwca 2009 r. naliczono wynagrodzenie w wysokości xxx zł zleceniobiorcy, z tytułu wykonania umowy zlecenia nr 1 ZPO/BHP/2008 zawartej 1 września 2008 r. na wykonywanie zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej i służby BHP. Od wynagrodzenia potrącono kwotę składki zdrowotnej w wysokości xxx zł i zaliczki na podatek dochodowy w wysokości xxx zł, zgodnie z wystawionym rachunkiem z 10 czerwca 2009 r.
- 4) W G-1 naliczono wynagrodzenie w wysokości xxx zł zleceniobiorcy, z tytułu wykonania umowy zlecenia nr 01/09 z 5 stycznia 2009 r. na wykonywanie zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej i służby BHP. Od wynagrodzenia potrącono kwotę składki zdrowotnej w wysokości xxx zł i zaliczki na podatek dochodowy w wysokości xxx zł, zgodnie z wystawionym rachunkiem z 14 czerwca 2009 r.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na podstawie ewidencji księgowej na koncie 130-002 w okresie 1 – 30 czerwca 2009 r. sprawdzono zgodność wypłaconych wynagrodzeń z badanymi wyżej listami płac oraz zgodność z ustawowo określonym terminem płatności wynagrodzeń(art. 39 ust 3 i 4 Karty Nauczyciela).

1) W SP-2 wynagrodzenia zostały wypłacone w dwóch terminach:

- a) wynagrodzenie z góry przelane na konta pracowników 1 czerwca wg WB nr 104, księgowane w następujących wysokościach: *(Dane nie publikowane ze względu na ochronę danych osobowych)*.

Wymienione kwoty zaksięgowano na kontach Wn 240 Ma 130-002. Kwoty te są zgodne z badanymi wcześniej listami płac oraz wypłacone w terminie zgodnym z art. 39 ust.3 Karty Nauczyciela.

- b) wynagrodzenie z dołu, przelane na konta 29 czerwca wg WB nr 122 księgowane w następujących wysokościach: *(Dane nie publikowane ze względu na ochronę danych osobowych)*.

Wymienione kwoty zaksięgowano na kontach Wn 240 Ma 130-002. Kwoty te są zgodne z badanymi wcześniej listami płac oraz wypłacone w terminie zgodnym z art. 39 ust. 4 Karty Nauczyciela.

2) W ZPO wynagrodzenia zostały wypłacone w 2 terminach:

- a) wynagrodzenie z góry przelane na konta pracowników 1 czerwca wg WB nr 104, księgowane w następujących wysokościach: *(Dane nie publikowane ze względu na ochronę danych osobowych)*.

Wymienione kwoty zaksięgowano na kontach Wn 240 Ma 130-002. Kwoty te są zgodne z badanymi wcześniej listami płac oraz wypłacone w terminie zgodnym z art. 39 ust.3 Karty Nauczyciela.

- b) wynagrodzenie z dołu, przelane na konta 29 czerwca wg WB nr 122 księgowane w następujących wysokościach: *(Dane nie publikowane ze względu na ochronę danych osobowych)*.

Wymienione kwoty zaksięgowano na kontach Wn 240 Ma 130-002. Kwoty te są zgodne z badanymi wcześniej listami płac oraz wypłacone w terminie zgodnym z art. 39 ust. 4 Karty Nauczyciela.

3) W P-1 wynagrodzenia zostały wypłacone w 2 terminach:

- a) wynagrodzenie z góry przelane na konta pracowników 1 czerwca wg WB nr 104, księgowane w następujących wysokościach: *(Dane nie publikowane ze względu na ochronę danych osobowych)*.

Wymienione kwoty zaksięgowano na kontach Wn 240 Ma 130-002. Kwoty te są zgodne z badanymi wcześniej listami płac oraz wypłacone w terminie zgodnym z art. 39 ust.3 Karty Nauczyciela.

- b) wynagrodzenia z dołu przelane na konta pracowników 29 czerwca wg WB nr 104, księgowane w następujących wysokościach: *(Dane nie publikowane ze względu na ochronę danych osobowych)*.

Wymienione kwoty zaksięgowano na kontach Wn 240 Ma 130-002. Kwoty te są zgodne z badanymi wcześniej listami płac oraz wypłacone w terminie zgodnym z art. 39 ust. 4 Karty Nauczyciela.

4) W P-5 wynagrodzenia wypłacona zostały w dwóch terminach:

- a) wynagrodzenie z góry, przelane na konta pracowników 1 czerwca wg WB nr 104, księgowane w następujących wysokościach: *(Dane nie publikowane ze względu na ochronę danych osobowych)*.
- b) wynagrodzenie z dołu, przelane na konta pracowników 29 czerwca wg WB nr 122, księgowane w następujących wysokościach: *(Dane nie publikowane ze względu na ochronę danych osobowych)*.

Wymienione kwoty zaksięgowano na kontach Wn 240 Ma 130-002. Kwoty te są zgodne z badanymi wcześniej listami płac oraz wypłacone w terminie zgodnym z art. 39 ust. 4 Karty Nauczyciela.

5) W G-1 wynagrodzenia zostały wypłacone w dwóch terminach

- a) wynagrodzenie z góry, przelane na konta pracowników 1 czerwca wg WB nr 104, księgowane w następujących wysokościach: *(Dane nie publikowane ze względu na ochronę danych osobowych)*.
- b) wynagrodzenie z dołu, przelane na konta pracowników 29 czerwca wg WB nr 122, księgowane w następujących wysokościach *(Dane nie publikowane ze względu na ochronę danych osobowych)*.

Wymienione kwoty zaksięgowano na kontach Wn 240 Ma 130-002. Kwoty te są zgodne z badanymi wcześniej listami płac oraz wypłacone w terminie zgodnym z art. 39 ust. 4 Karty Nauczyciela.

Przelewy wynagrodzeń i pozostałych potrąceń od wynagrodzeń zostały zaksięgowana na kontach z datą 1 czerwca i 29 czerwca zgodnie z wyciągami bankowymi, natomiast naliczenie wynagrodzeń(Wn 400 i Ma 231), kwot zobowiązań na rachunki bankowe pracowników oraz naliczenie zobowiązań z tytułu pozostałych potrąceń(Wn 231 Ma 240), naliczenie zobowiązań względem ZUS i US z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych(Wn 231 Ma 229 i 225), zaksięgowane zostało 30 czerwca na podstawie zbiorczego PK nr 11/06/09 oraz PK nr 12/06/09. Zbiorcze PK generowane jest automatycznie przez program płacowy na koniec miesiąca. Na podstawie zbiorczego PK księguje się naliczenie wszystkich składników wynagrodzeń i powstanie zobowiązań z tytułu obowiązkowych potrąceń od wynagrodzeń w rozbiciu na poszczególne rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej. Zbadano czy kwoty zobowiązań z tytułu obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne i zaliczek na podatek dochodowy od naliczonych wynagrodzeń w czerwcu, księgowane na podstawie PK nr 11/06/09 i 12/06/09 z 30 czerwca są zgodne z listami płac i kwotami zobowiązań wykazanych w sprawozdaniu RB 28s na koniec czerwca na § 4010, 4110, 4120, 4170. Stwierdzono, że zobowiązania wykazano w należytej wysokości.

Kontroli poddano zapłatę należnych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne naliczonych od wynagrodzeń wypłaconych w czerwcu. I tak:

- 1) Zobowiązania w P-1 w wysokości 15 327,02 zł, w tym:
  - a) 10 905,32 zł składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe,
  - b) 3 387,08 zł składki na ubezpieczenia zdrowotne,
  - c) 1034,62 zł składki na fundusz pracy.

Wpłacone kwoty są zgodne z listami płac i sprawozdaniem Rb 28s.

- 2) Zobowiązania w P-5 w wysokości 21 772,3 zł, w tym:
  - a) 15 967,11 zł składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe,
  - b) 4 429,68 zł – składki na ubezpieczenie zdrowotne,
  - c) 1 375,51 zł – składki na fundusz pracy.

Wpłacone kwoty są zgodne z listami płac i sprawozdaniem Rb 28s.

- 3) Zobowiązania w ZPO w wysokości 50 387,78 zł, w tym:
  - a) 36 596,60 zł - składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe,
  - b) 10 495,16 zł – składki na ubezpieczenie zdrowotne,
  - c) 3 289,18 zł – składki na fundusz pracy.

Wpłacone kwoty są zgodne z listami płac i sprawozdaniem Rb 28s, z tym ,że kwota zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne zwiększona została o kwotę 3.42 zł wynikającą z korekty zaksięgowanej 2 lipca wg WB nr 125 na kontach Wn 229 –3,42 Ma 130-002 – korekta wynikała z refundacji części składki ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

- 4) Zobowiązania w SP-2 w wysokości 52 598,37 zł, w tym:
  - a) 36 308,63 zł - składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe,
  - b) 12 428,56 zł – składki na ubezpieczenie zdrowotne,
  - c) 3 861,18 zł – składki na fundusz pracy.

Wpłacone kwoty są zgodne z listami płac i sprawozdaniem Rb 28s.

- 5) Zobowiązania w G-1 w wysokości 33 916,55 zł, w tym:
  - a) 24 995,29 zł - składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe,
  - b) 6 784,25 zł – składki na ubezpieczenia zdrowotne,
  - c) 2 137,01 zł – składki na fundusz pracy.

Wpłacone kwoty są zgodne z listami płac i sprawozdaniem Rb 28s.

Wyżej wymienione kwoty zaksięgowano na kontach Wn 229 Ma 130-002 wg WB nr 126 z 3 lipca 2009 r.

Kontroli poddano również zapłatę zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych należnych od wynagrodzeń wpłaconych w czerwcu. I tak:

- 1) w SP-2 zapłacono 12 042 zł, na kwotę tą składało się:
  - a) 9 300,75 zł zaliczka na podatek od wynagrodzeń,
  - b) 2 529,25 zł zaliczka na podatek od świadczeń należnych z ZUS,
  - c) 212 zł zaliczka na podatek od wynagrodzeń,
- 2) w G-1 zapłacono kwotę 5 701 zł, na kwotę tą składało się:
  - a) 5 655,91 zł – zaliczka na podatek od wynagrodzeń,
  - b) 32,09 zł – zaliczka na podatek od świadczeń z ZUS,
  - c) 13 zł – zaliczka na podatek od umowy zlecenia,
- 3) w ZPO zapłacono 8 972 zł, na kwotę tą składało się:
  - a) 3 912,11 zł – zaliczka na podatek od wynagrodzeń w gimnazjum,
  - b) 20,89 zł – zaliczka na podatek od świadczeń z ZUS wpłaconych w gimnazjum,

- c) 2 825,75 zł – zaliczka na podatek od wynagrodzeń w szkole podstawowej,
- d) 258,25 zł – zaliczka na podatek od świadczeń z ZUS wypłacanych w szkole podstawowej,
- e) 1 893,85 zł – zaliczka na podatek od wynagrodzeń w przedszkolu,
- f) 48,15 zł – zaliczka na podatek od świadczeń z ZUS wypłacanych w przedszkolu,
- g) 13 zł – zaliczka na podatek od wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia,
- 4) w P-1 zapłacono 2 743 zł, na kwotę tą składało się:
  - a) 2 571,16 zł – zaliczka na podatek od wynagrodzeń,
  - b) 164,84 zł – zaliczka na podatek od świadczeń z ZUS,
  - c) 7 zł – zaliczka na podatek od wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia,
- 5) w P-5 zapłacono 3 356 zł, na kwotę tą składają się:
  - a) 3 337 zł – zaliczka na podatek od wynagrodzeń,
  - b) 19 zł – zaliczka od wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia.

Wymienione wyżej kwoty zaliczek na podatek dochodowy zapłacono 17 lipca wg WB nr 135, stwierdzono ich zgodność z badanymi wyżej listami płac i zobowiązaniami wykazanymi w czerwcowych sprawozdaniach z wykonania wydatków Rb 28s. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.4 Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

W ramach przeprowadzonego zadania kontrolnego zbadano prawidłowość naliczenia i odprowadzenia w należytej wysokości obowiązkowych odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, nazywany dalej Funduszem, w kontrolowanych placówkach oświatowych. Obowiązek odprowadzenia odpisów na Fundusz wynika z *art. 5 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, z późn. zm.)* w stosunku do pracowników nie będących nauczycielami oraz z *art. 53 ust. 1 Karty Nauczyciela* w stosunku do nauczycieli. Wysokość odpisu na jednego zatrudnionego, nie będącego nauczycielem, wynosi 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą. Zgodnie z *obwieszczeniem prezesa GUS z 19 lutego w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2008 r. i w drugim półroczu 2008 r. (M.P. z 2009 r. nr 11, poz. 138)* przeciętne wynagrodzenie w drugim półroczu 2008 r. było wyższe niż przeciętne wynagrodzenie tego roku i wynosi 2 666,77 zł. Wysokość odpisu wynosi zatem 1000,04 zł. Natomiast, zgodnie z *art. 53 ust. 1 Karty Nauczyciela*, corocznego odpisu zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli dokonuje się w wysokości ustalonej jako iloczyn planowanej, przeciętnej w danym roku kalendarzowym, liczby nauczycieli zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze zajęć (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) skorygowanej w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych nauczycieli (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) i 110 % kwoty bazowej, określonej corocznie w ustawie budżetowej. W *ustawie z 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 1)*, w art. 3 ustalono, że kwota bazowa w 2009 r., wynosi 2 177,86 zł. Znaczy to, że odpis na Fundusz na jednego nauczyciela w 2009 r. wynosi – 2 395,65 zł.

Kwotę należnych odpisów dla poszczególnych ustalono w oparciu o plan Funduszu na 2009 r. zatwierdzony przez główną księgową 9 marca 2009 r. Zgodnie z treścią planu przeciętne zatrudnienie w placówkach wynosi:

- 1) w SP-2:
  - a) przeciętne zatrudnienie nauczycieli: 44,11 etatu, odpis wynosi 44,11 * 2 395,65 zł = 105 672,12 zł.

- b) przeciętne zatrudnienie pracowników obsługi: 11 etatu, odpis wynosi $11 * 1000,04 \text{ zł} = 11\ 000,44 \text{ zł}$,
- c) przeciętne zatrudnienie nauczycieli w oddziale przedszkolnym: 1,05 etatu, odpis wynosi $1,05 * 2\ 395,65 \text{ zł} = 2\ 515 \text{ zł}$.

Łącznie odpis w SP-2 wynosi 119 187,56 zł.

2) w ZPO:

- a) przeciętne zatrudnienie nauczycieli w szkole podstawowej: 12,95 etatu, odpis wynosi $12,95 * 2\ 395,65 \text{ zł} = 31\ 023,67 \text{ zł}$,
- b) przeciętne zatrudnienie pracowników obsługi w szkole podstawowej: 3 etaty, odpis wynosi $3 * 1000,04 \text{ zł} = 3\ 000,12 \text{ zł}$,
- c) przeciętne zatrudnienie nauczycieli w gimnazjum: 18,50 etatu, odpis wynosi $18,50 * 2\ 395,65 \text{ zł} = 44\ 319,53 \text{ zł}$,
- d) przeciętne zatrudnienie pracowników obsługi w gimnazjum: 3 etaty, odpis wynosi $3 * 1\ 000,04 \text{ zł} = 3\ 000,12 \text{ zł}$,
- e) przeciętne zatrudnienie nauczycieli w przedszkolu: 6,77 etatu, odpis wynosi $6,77 * 2\ 395,65 \text{ zł} = 16\ 218,55 \text{ zł}$,
- f) przeciętne zatrudnienie pracowników obsługi w przedszkolu: 9 etatów, odpis wynosi $9 * 1\ 000,04 \text{ zł} = 9\ 000,36 \text{ zł}$.

Łącznie w szkole podstawowej nr 3 – 34 024 zł, w gimnazjum nr 2 – 47 320 zł, w przedszkolu nr 4 – 25 219 zł, razem w ZPO - 106 563 zł.

3) w G-1:

- a) przeciętne zatrudnienie nauczycieli: 24,93 etatu, odpis wynosi $24,93 * 2\ 395,65 \text{ zł} = 59\ 723,55 \text{ zł}$,
- b) przeciętne zatrudnienie pracowników obsługi: 6,5 etatu, odpis wynosi $6,5 * 1\ 000,04 \text{ zł} = 6\ 000,26 \text{ zł}$.

Łącznie odpis w G-1 wynosi 66 224 zł.

4) w P-1:

- a) przeciętne zatrudnienie nauczycieli w przedszkolu: 10,37 etatu, odpis wynosi $10,37 * 2\ 395,65 \text{ zł} = 24\ 842,89 \text{ zł}$,
- b) przeciętne zatrudnienie pracowników obsługi: 10,33 etatu, odpis wynosi $10,33 * 1\ 000,04 \text{ zł} = 10\ 330,41 \text{ zł}$.

Łącznie odpis w P-1 wynosi 35 173 zł.

5) w P-5:

- a) przeciętne zatrudnienie nauczycieli w przedszkolu: 9,66 etatu, odpis wynosi $9,66 * 2\ 395,65 \text{ zł} = 23\ 141,98 \text{ zł}$,
- b) przeciętne zatrudnienie pracowników obsługi: 16 etatów odpis wynosi $16 * 1\ 000,04 \text{ zł} = 16\ 000,64 \text{ zł}$.

Łącznie odpis w P-5 wynosi 39 143 zł.

Sprawdzono czy należne kwoty odpisów na Fundusz przelano w terminach, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. W tym celu badaniu poddano ewidencję księgową na koncie 130-002 analityka § 4440 dla badanych placówek oświatowych za okres 1 stycznia – 31 sierpnia 2009 r. Stwierdzono, że dokonano następujących przelewów na konto Funduszu:

- 1) 27 lutego 2009 r. w łącznej wysokości 150 000 zł, księgowane WN 400 Ma 130-002 wg WB nr 40. Z kwoty tej na badane Fundusze przelano następujące kwoty:
  - a) Na Fundusz G-1: 15 000 zł,
  - b) Na Fundusz P-1: 7 000 zł,
  - c) Na Fundusz P-5: 8 000 zł,
  - d) Na Fundusz SP-2: 25 000 zł + 500 zł(oddział przedszkolny),

- e) Na Fundusz ZPO: 7 000 zł(szkoła podstawowa), 10 000 zł(gimnazjum), 5 000 zł (przedszkole), razem 22 000 zł.
- 2) 31 marca 2009 r. w łącznej wysokości 150 000 zł Wn 400 Ma 130-002 wg WB nr 62. Z kwoty tej na badane Fundusze przelano następujące kwoty:
- na Fundusz G-1: 15 000 zł,
  - na Fundusz P-1: 7 000 zł,
  - na Fundusz P-5: 8 000 zł,
  - na Fundusz SP-2: 25 000 zł + 500 zł(oddział przedszkolny),
  - na Fundusz ZPO: 7 000 zł(szkoła podstawowa) + 10 000 zł(gimnazjum) + 5 000(przedszkole), razem 22 000 zł.
- 3) 30 kwietnia 2009 r. w łącznej wysokości 280 000 zł Wn 400 Ma 130-002 wg WB nr 83. Z kwoty tej na badane Fundusze przelano następujące kwoty:
- na Fundusz G-1: 22 000 zł,
  - na Fundusz P-1: 12 400 zł,
  - na Fundusz P-5: 13 400 zł,
  - na Fundusz SP-2: 7 000 zł(szkoła podstawowa) + 900(oddział przedszkolny), razem 7 900 zł,
  - na Fundusz ZPO – 9 000 zł.
- 4) 21 maja 2009 r. wg WB nr 97 na badane Fundusze przelano następujące kwoty:
- na Fundusz SP-2: 31 000 zł,
  - na Fundusz ZPO: 12 000 zł(szkoła podstawowa) + 16 000 zł(gimnazjum), razem 28 000 zł.
- 5) 6 lipca 2009 r. w łącznej wysokości 60 000 zł Wn 400 Ma 130-002 wg WB nr 127. Z kwoty tej na badane Fundusze przelano następujące kwoty:
- na Fundusz SP-2: 28 673 zł + 615 zł(oddział przedszkolny), razem 29 288 zł.
- 6) 10 sierpnia 2009 r. w łącznej wysokości 102 720 zł Wn 400 Ma 130-002 wg WB nr 150. Z kwoty tej na badane Fundusze przelano następujące kwoty:
- na Fundusz G-1: 14 224 zł,
  - na Fundusz P-1: 8 773 zł,
  - na Fundusz P-5: 9 743 zł,
  - na Fundusz ZPO: 8 024 zł(szkoła podstawowa) + 11 320 zł(gimnazjum) + 6 219 zł(przedszkole), razem 25 563 zł.
- Łącznie do końca sierpnia 2009 r. na poszczególne Fundusze przelano następujące kwoty:
- w G-1: 66 224 zł czyli 100% odpisu, z czego do 31 maja przelano 52 000 zł co stanowi 78,5% planowanego odpisu,
  - w P-1: 35 173 zł, czyli 100% odpisu, z czego do 31 maja przelano 26 400 zł, co stanowi 75% planowanego odpisu,
  - w P-5: 39 143 zł, czyli 100% odpisu, z czego do 31 maja przelano 29 400 zł, co stanowi 75,11%,
  - w ZPO: 106 563 zł, czyli 100% odpisu, z czego do 31 maja przelano 81 000 zł, co stanowi 76% planowanego odpisu,
  - w SP-2: 119 188 zł, czyli 100% odpisu, z czego do 31 maja przelano 89 900 zł, co stanowi 75,43% odpisu.

Odpisy na Fundusz naliczono prawidłowo i ich kwoty przelano na rachunki Funduszy w terminie zgodnym z art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Środki trwałe

Na podstawie ksiąg rachunkowych kont bilansowych 011, 013 dla kontrolowanych placówek, badaniu poddano zwiększenie wartości stanu środków trwałych na koncie 011 i pozostałych środków trwałych na koncie 013 w okresie od 1 stycznia – 30 czerwca 2009 r. Zasady wyceny, ewidencji i umarzania/amortyzacji środków trwałych opisane są szczegółowo w zarządzeniu nr 2 Dyrektora Biura w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości i ustalenia planu kont. W Biurze przyjęto liniową metodę amortyzacji środków trwałych – raz na koniec danego roku budżetowego wg stawek amortyzacyjnych określonych w *ustawie z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych* (Dz. U. 2000 r. Nr 54 poz. 654). Amortyzacja obciąża konto 401 „Amortyzacja” na koniec danego roku budżetowego, w korespondencji z kontem 071 „umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”.

Pozostałe środki trwałe do których zaliczono:

- książki,
- środki dydaktyczne, w tym także środki transportu, służące do nauczania i wychowywania w szkołach i placówkach oświatowych,
- odzież i umundurowanie,
- meble i dywany,
- inwentarz żywy,
- środki trwałe o wartości nie przekraczające wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt w 100% wartości w momencie oddania do używania (art. 16d ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych).

Pozostałe środki trwałe ewidencjonuje się na koncie 013. Umarza się je w 100% w miesiącu przyjęcia do używania księgując na koncie Ma 072 „umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” oraz Wn 400 „koszty według rodzajów”. W okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia dokonano następujących księgowania na kontach 011 i 013:

1) w SP-2:

- a) na koncie 011 – bilans otwarcia Wn 923 615,87 zł, w badanym okresie były tylko 2 księgowania:
  - 28 stycznia, kwota 5 299,97 zł, zaksięgowano Wn 800 Ma Ma 011 wg PK nr 9/BZ/09 – likwidacja kserokopiarki Infotec wskutek jej likwidacji wg protokołu likwidacyjnego z 23 stycznia 2009 r. Do protokołu likwidacyjnego dołączono ekspertyzę firmy Xerrex Sp. z o. o. w Warszawie ze stycznia 2009 r., wg której koszty naprawy wielokrotnie przewyższają wartość urządzenia.
  - 30 stycznia, kwota 3 660 zł, zaksięgowano Wn 011 Ma 800 wg WB nr 21. Operacja gospodarcza dotyczyła zakupu, przyjęcia do użytkowania kserokopiarki RICOH MPC 161 SPF o wartości 3 660 zł. Zapłaty dokonano w oparciu o f-rę nr 83/08-09 z 9 stycznia wystawionej przez firmę Xerrex sp. z o.o. w Warszawie. Kontrolujący ma zastrzeżenia co do podstawy zapisu, operacji gospodarczej polegającej na przyjęciu do używania nowego środka trwałego. Wb nr 21 z 30 stycznia, który jest podstawą zapisu, nie jest dowodem przyjęcia do używania kserokopiarki a dowodem operacji zapłaty za nią (przyjęcie do używania nastąpiło wcześniej na co wskazuje choćby data wystawienia faktury 9 stycznia), co jest

sprzeczne z art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Z zapisu tego nie wynika data dokonania operacji gospodarczej polegającej na przyjęciu do używania środka trwałego, tym samym naruszono art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości

b) na koncie 013 – bilans otwarcia Wn 218 009,82 zł, w badanym okresie były 3 księgowania:

- 13 lutego, kwota 7 297,13 zł, zaksięgowano Wn 013 Ma 072 wg PK nr 20/BZ/09 z 13 lutego – otrzymanie w darowiźnie 20 wieszaków szatniowych zakupionych przez Radę Rodziców SP-2. Wartość zakupów ustalono na podstawie przedłożonej faktury nr 3984/12/2008.
- 11 marca, kwota 1600 zł, zaksięgowano Wn 013 Ma 072 na podstawie PK 37/BZ/09 – otrzymanie w darowiźnie telewizora LG 32-300 oraz odtwarzacza dvd KORR od Rady Rodziców. Wartość przyjętych pozostałych środków trwałych ustalono na podstawie przedłożonej faktury nr 31/09 z 2 marca wystawionej przez firmę P.P.H.U „Doman”,
- 18 czerwca, kwota 1 325,49 zł, zaksięgowano Wn 013 Ma 072 na podstawie PK nr 87/BZ/09 – otrzymanie w darowiźnie chłodziarko-zamrażarki od Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Dębie. Wartość przyjętej chłodziarko-zamrażarki ustalono na podstawie f- ry 286/2009 z 15 czerwca wystawionej przez P.H. Marian Piekarz.

2) w ZPO:

a) na koncie 011 – bilans otwarcia Wn 5 035 501,20 zł, w badanym okresie były tylko 2 księgowania:

- 5 stycznia, kwota 24 463,55 zł, zaksięgowano Wn 011 Ma 800 na podstawie PK nr 2/A/BZ/09 – zwiększenie wartości budynku ZPO przez remont elewacji: nałożenie tynku akrylowego „baranek” TAB 1,5 mm na elewacji części budynku od strony przedszkola i wejścia do szkoły podstawowej. Wartość remontu określono na podstawie f- ry 09/12/2008 z 5 grudnia 2008 r. wystawionej przez Zakład Budowlano-Remontowy Sp. j.
- 29 kwietnia, kwota 4 599,40 zł, zaksięgowano Wn 011 Ma 800 na podstawie PK nr 61/BZ/09 z 29 kwietnia – przyjęcie darowizny od Rady Rodziców w postaci kserokopiarki RICOH. Wartość środka trwałego oparto na fakturach 56/3/2009 i 57/3/2009 wystawionych przez Kserwis Damian Bar na kwoty 2 318 zł i 2 281,40 zł.

b) na koncie 013 – bilans otwarcia Wn 386 072,88 zł, w badanym okresie było 5 księgowania:

- 31 marca, kwota 299 zł, zaksięgowane Wn 013 Ma 201 na podstawie PK nr 49/BZ/09 – zakup radiomagnetofonu Philips wg faktury nr 47/09 z 27 marca wystawionej przez P.P.H.U. „Doman”,
- 30 kwietnia, kwota 1 849 zł, zaksięgowane Wn 013 Ma 201 na podstawie WB 83 z 30 kwietnia – zakup kosiarki spalinowej Viking wg f-ry F/000041/09 z 24 kwietnia wystawionej przez Elektronarzędzia sprzedaż – serwis Łukasz Wróbel. Zastrzeżenia co do poprawności podstawy zapisu jak w pkt 1 lit. a, tiret drugi.
- 10 sierpnia, kwota 3 682 zł, zaksięgowane Wn 013 Ma 201 na podstawie WB nr 150/BZ/09 – zakup 18 krzeseł i 5 stolików na

- podstawie f-ry FS 05974/09 z 5 sierpnia. Zastrzeżenia co do poprawności podstawy zapisu j.w.
- 31 sierpnia, kwota 1 908,19 zł, zaksięgowane Wn 013 Ma 201 na podstawie PK nr 113/BZ/09 – zakup telewizora LCD Samsung LE-32B53OP7 oraz odtwarzacza DVD Samsung DVD-P191 wg f-ry 896/09/F z 28 sierpnia wystawionej przez F.H. „Domex”.
  - 31 sierpnia, kwota 188 zł, zaksięgowane Wn 013 Ma 201 na podstawie PK nr 113/BZ/09 – zakup drukarki HP wg f-ry 897/09/F.
- 3) w P-5:
- a) na koncie 011 – bilans otwarcia Wn 287 577,79 zł, w badanym okresie nie było żadnych zapisów,
  - b) na koncie 013 – bilans otwarcia Wn 95 074,17 zł, w badanym okresie były 3 księgowania:
    - 13 stycznia, kwota 221 zł, zaksięgowane Wn 013 Ma 201 na podstawie WB nr 4/Socrates/09 – zakup drukarki Brother DCP-145 ze środków projektu Socrates wg f-ry F/1/08/1067. Kontrolujący ma zastrzeżenia, jak w pkt 1 lit. a, tiret drugi.
    - 20 stycznia, kwota 649,99 zł, zaksięgowane Wn 013 Ma 201 na podstawie WB nr 14 z 20 stycznia – zakup odkurzacza Zelmer wg f-ry nr 00029/09 z 16 stycznia wystawionej przez C.H. „Jodełka”. Zastrzeżenia co do poprawności podstawy zapisu j.w.
    - 31 lipca, kwota 4 387,80 zł, zaksięgowane Wn 013 Ma 201 wg PK nr 107/BZ/09 – zakup radioodtwarzacza Sony i notebooka za środków Comeniusa wg f-ry F/1/09/003973.
- 4) w P-1:
- a) na koncie 011 – bilans otwarcia Wn 477 849,24 zł, w badanym okresie nie było żadnych zapisów,
  - b) na koncie 013 – bilans otwarcia Wn 79 330,55 zł, w badanym okresie były 2 księgowania:
    - 2 kwietnia, kwota 699,26 zł, zaksięgowane Wn 072 Ma 013 wg PK nr 53/BZ/09 – wyksięgowanie wg protokołu kasacyjnego i ekspertyzy 3 urządzeń elektrycznych(chłodziarki, maszynki do mięsa, robota wieloczynnościowego). Do polecenia księgowania dołączono protokół kasacyjny z 1 kwietnia i rachunki z ekspertyzy potwierdzające zużycie wymienionych urządzeń.
    - 2 kwietnia, kwota 1 403 zł, zaksięgowane Wn 013 Ma 072 wg PK nr 53/BZ/09 – doksięgowanie 10 leżaków na łączną sumę 1 403 zł, które zakupiono 14 października 2008 r. wg f-ry 30/10/2008. Przedstawiono kopię faktury, która nie była opisana i zatwierdzona przez Dyrektora Biura. Błędnie nie zaksięgowano leżaków w 2008 r. czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Leżaki zaksięgowano w 2009 r. na podstawie pisma z 1 kwietnia 2009r. Dyrektor P-1 do Dyrektora Biura z prośbą o doksięgowanie leżaków.
- 5) w G-1:
- a) na koncie 011 – bilans otwarcia 126 231,37 zł w badanym okresie nie było żadnych zapisów,
  - b) na koncie 013 – bilans otwarcia 183 096,42 zł w badanym okresie były 3 księgowania:
    - 24 lutego, kwota 159 zł, zaksięgowano Wn 013 Ma 201 wg WB nr 37/BZ/09 – zakup kodeksu obowiązków ucznia wg f-ry nr 528/01/09

- z 28 stycznia wystawionej przez Wydawnictwo Pergamena za zakup tablicy. Kontrolujący ma zastrzeżenia, jak w pkt 1 lit. a, tiret drugi.
- 10 marca, kwota 149 zł, zaksięgowano Wn 013 Ma 201 wg WB nr 47/BZ/09 – zakup programu komputerowego „Historia i Społeczeństwo” wg f-ry FA/P1718/03/2009 z 3 marca wystawiona przez Ogólnopolskie Pośrednictwo Handlu Usług i Promocji „Inter-Biznes”. Zastrzeżenia, j.w.,
- 26 czerwca, kwota 2 299, zaksięgowano Wn 013 Ma 201 wg PK nr 90/BZ/09 – zakup aparatu cyfrowego z obiektywem Olympus E-520 ze środków zaliczki udzielonej ze środków Comenius.

W kontrolowanych przypadkach, zwrócono uwagę na powtarzającą się nieprawidłowość polegającą na księgowaniu środków trwałych przyjętych do używania z zakupu, z datą zapłaty za powstałe zobowiązanie z tego tytułu. Jako podstawę księgowania podawano WB, który dokumentuje zapłatę za fakturę będącą dowodem zakupu środka trwałego i jednocześnie dowodem przyjęcia środka trwałego (co potwierdzone jest w opisie merytorycznym dokonywanym przez dyrektorów z tyłu faktury). Przyjęcie środka trwałego w większości przypadków następuje wcześniej niż dokonanie operacji zapłaty za fakturę, mimo to obie operacje księgowane są na podstawie tego samego dowodu źródłowego (WB) i pod tą samą datą zapisu. Ten przyjęty w Biurze sposób księgowania narusza zasadę rzetelności prowadzenia ksiąg rachunkowych wyrażonych w art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2, pkt 24 ust. 2, art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Nadmienić należy, że nieprawidłowość ta występuje często w jednostkach budżetowych.

V. Podsumowanie

W przeprowadzonym zadaniu kontrolnym, kontroli poddano zrealizowane wydatki 5 placówek oświatowych na łączną sumę $\approx 967\,757,18$ zł. W szczególności:

- 1) wydatki Gimnazjum Nr 1 na łączną sumę $\approx 172\,788,16$ zł, co stanowi $\approx 10,94$ % planu wydatków Gimnazjum Nr 1 na 2009 r.,
- 2) wydatki Przedszkola Nr 1 na łączną sumę $\approx 87\,947,81$ zł, co stanowi $\approx 10,44$ % planu wydatków Przedszkola Nr 1 w 2009 r.,
- 3) wydatki Przedszkola Nr 5 na łączną sumę $\approx 115\,669,95$ zł, co stanowi $\approx 9,95$ % planu wydatków Przedszkola Nr 5 w 2009 r.,
- 4) wydatki Szkoły Podstawowej Nr 2 na łączną sumę $\approx 315\,651,63$ zł, co stanowi $\approx 11,40$ % planu wydatków Szkoły Podstawowej Nr 2 na 2009 r.,
- 5) wydatki Zespołu Placówek Oświatowych na łączną sumę $\approx 275\,699,63$ zł, co stanowi ≈ 11 % planu wydatków Zespołu Placówek Oświatowych na 2009 r.

Wydatki będące przedmiotem badania były celowe, udokumentowane i opisane w sposób rzetelny i fachowy, nie stwierdzono przekroczeń planów finansowych. Dowody księgowe były opisane i podpisane przez Dyrektora, głównego księgowego oraz upoważnionych pracowników Biura zgodnie z wewnętrzną procedurą kontroli finansowej Biura. Wszystkie wydatki zostały uregulowane w terminie.

Wewnętrzna polityka rachunkowości, a także procedury kontroli finansowej, o których mowa w art. 47 ustawy o finansach publicznych, są wyczerpujące i zgodne z wymaganiami ustawy o rachunkowości oraz ustawy o finansach publicznych. Przepisy te zostały wprowadzona stosunkowo niedawno, tj. na początku tego roku i uwzględniają uwagi wystosowane podczas poprzednich kontroli finansowych.

Przeprowadzone czynności kontrolne wykazały również nieprawidłowości w zakresie stosowania przepisów ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów

jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych jak również wewnętrznych procedur kontroli. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) sposób księgowania zdarzeń gospodarczych na koncie 998 „zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” nie jest zgodny z opisem do tego konta zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych,
- 2) Przy rozliczaniu zakupów dokonywanych ze środków otrzymanych w ramach zaliczki stałej stwierdzono przypadki naruszenia art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- 3) Nie zaewidencjonowano na koncie 013 niszcarki o wartości 218,38 zł zakupionej 14 czerwca wg f-ry nr 0/0/0014/165032 w Szkole Podstawowej Nr 2,
- 4) Stwierdzono przypadki nie zachowania czystości obrotów na koncie 130-002 poprzez nie wprowadzenie technicznego zapisu ujemnego po obydwu stronach konta, czym naruszono opis do tego konta zawarty w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych,
- 5) Zapisy w ewidencji księgowej opatrywane były jedną datą, tj. datą dokonania operacji na rachunku bankowym jednostki, tj. niezgodne z treścią art. 23 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: datę dokonania operacji gospodarczej, datę dowodu księgowego, jeżeli różni się od daty dokonania operacji, datę zapisu. Data pod jaką zaksięgowano dokument w większości przypadków nie była tożsama z datą dokonania operacji gospodarczej. Skutkiem takiego systemu prowadzenia ewidencji, zaburzony został obraz faktycznego stanu na dany dzień w zakresie kosztów, rozrachunków z dostawcami wynikającego z dokumentów źródłowych, tj. faktur, rachunków i innych dokumentów potwierdzających zaistnienie zdarzenia w danym dniu roku obrotowego.

Dyrektor Renata Bal została poinformowana o przysługującym Jej prawie odmowy podpisania protokołu oraz możliwości zgłoszenia na piśmie swojego stanowiska odnośnie treści protokołu, w terminie 14 dni od otrzymania protokołu.

Na tym protokół zakończono i po uprzednim omówieniu wyników kontroli bez wniesienia zastrzeżeń podpisano w dniu 16 listopada 2009 r.

Wersja protokołu przeznaczona do publikacji nie zawiera wszystkich danych zawartych w tekście pierwotnym protokołu ze względu na wymogi przestrzegania ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych(Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.)

KW